

Christina Soldan
Liberalerna

christina.a.soldan@skelleftea.se

Svar på interpellation av Christina Soldan (L) om yrkesprogram och branschernas rekryteringsbehov (2022-03-28)

Mina frågor till gymnasienämndens ordförande lyder:

1. Kommer platserna på yrkesprogrammen anpassas utifrån rekryteringsbehovet, så att de ungdomar som inte vill läsa vidare kan komma i arbete direkt efter gymnasiet?
2. Hur jobbar studie- och yrkesvägledningen med att lyfta kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden så att den får en ännu större betydelse?
3. Hur ser samarbetet med näringslivet ut kring yrkesutbildningarnas utformning?

Jag lämnar följande svar:

1. Rekryteringsbehoven inom aktuell bransch är en faktor som gymnasienämnden har att ta hänsyn till i planeringen av utbildningsutbudet och antal platser inom gymnasieskolan, men även andra faktorer och förutsättningar behöver vägas in såsom elevtal, kapacitet i form av exempelvis lokaler och behörig personal, tillgång till APL-platser, budget, söktryck och antal förstahandssökande. Gymnasienämnden strävar efter att erbjuda ett så allsidigt och brett utbildningsutbud som möjligt för att kunna tillgodose både rekryteringsbehov och individers önskemål. Samtidigt behöver utbudet vara hållbart både ur ett ekonomiskt perspektiv och ett kvalitetsperspektiv.

Läsåret 22/23 erbjuder Skellefteå kommunala gymnasieskola 11 av 12 nationella yrkesprogram (skolförlagd och

lärlingsutbildning), det vill säga alla utom hantverksprogrammet. Genom samverkansavtalet med flertalet kommuner i Västerbottens län kan ungdomar i länet dessutom fritt ansöka till nationella program och inriktningar även inom dessa kommuner.

2021 var andelen elever på yrkesprogram i Skellefteå kommunala gymnasieskola 35,6 procent. Medelvärdet för kommunal gymnasieskola i alla kommuner i Sverige var 36,1 procent.¹ Enligt Skolverket ökar, på nationell nivå, antalet elever som läser på ett högskoleförberedande program, medan det på yrkesprogram i stort sett är oförändrat². Utvecklingen i Skellefteå kommunala gymnasieskola följer samma mönster.

Regeringen la i mars i år fram en proposition om att arbetsmarknadens behov ska vägas in när huvudmän, såväl offentliga som enskilda, bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på dessa. Förslaget innebär också att det ska införas krav på att kommuner ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i gymnasieskolan och komvux. Dessutom ska Skolverket ges i uppdrag att ta fram regionala planeringsunderlag med bedömningar av behovet av ändringar i utbildningsutbudet.

De föreslagna lagändringarna föreslås tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. Exakt vad dessa lagändringar kommer att innebära i praktiken återstår att se, men gymnasienämnden följer utvecklingen noga. Redan idag ingår gymnasieskolan i olika lokala, regionala och nationella samverkansstrukturer kring kompetensförsörjning.

2. Skellefteå kommunala gymnasieskola har tagit fram en plan för studie- och yrkesvägledning som finns att ta del av på Skellefteå kommuns webbplats³. I planen framgår att gymnasieskolorna ska ha ett nära samarbete med arbetslivet, med olika utbildningsalternativ efter gymnasiet samt med samhället i övrigt. Eleverna ska kunna utveckla kunskaper om arbetslivet, arbetsmarknaden samt utbildningssystemet och

---

¹ RKA, Kolada (2022) "Gymnasieelever på yrkesprogram i kommunal gymnasieskola, andel (%)". ID: N17839.

² Skolverket (2022) "Statistik över gymnasieskolans elever läsåret 2021/22". 2022-03-10, tillgänglig på <<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/arkiverade-statistiknyheter/statistik/2022-03-10-statistik-over-gymnasieskolans-elever-lasaret-2021-22>> Besökt 2022-04-06

³ Skellefteå kommun (2021) "Plan för studie- och yrkesvägledning vid Skellefteås kommunala gymnasieskolor". Tillgänglig på <<https://skelleftea.se/invanare/start sida/barn-och-utbildning/gymnasium/studie--och-yrkesvagledning-pa-gymnasiet/plan-for-studie--och-yrkesvagledning>> Besökt 2022-04-06

dess utbildningsvägar och även kunna koppla dessa kunskaper till en ständigt pågående samhällsutveckling.

Studie- och yrkesvägledningen ska informera och vägleda om arbetsmarknad och arbetsliv där ett mål är att ge eleverna inblick i närsamhället och möjligheter till fortsatt utbildning eller yrkesval i Sverige och i andra länder.

All personal på gymnasiets skolor ska jobba med studie- och yrkesvägledning utifrån Skolverkets allmänna råd.

3. På yrkesprogrammen finns programråd där skolan/utbildningen för en dialog med respektive bransch om exempelvis rekryteringsbehov och kompetensförsörjning, innehåll och utformning, vilka kompetenser branschen ser ett behov av och på vilket sätt utbildningen kan förbereda för arbete och anställning i branschen. Utöver programråden finns ett flertal andra forum för dialog med branscherna, exempelvis via praktikplatser och APL-kontakter.

För alla yrkesprogram finns även ett nationellt programråd som samordnas av Skolverket.

Joakim Dahlgren
Ordförande
Gymnasienämnden